

AMÈRICA II (Història contemporània)

Codi: **28799 (grups 2 i 3)**

Professor: **Francisco Morente**

Curs 2006-2007 (primer quadrimestre)

Tipus d'assignatura: **Troncal**

Número de crèdits: **6**

Recomanacions: haver cursat prèviament l'assignatura Amèrica I

Amèrica Llatina de les independències a la Gran Depressió (1808-1930)

PROGRAMA

1. Els processos d'independència de les colònies espanyoles i portugueses
L'Imperi espanyol en 1808.- El pensament polític de la independència.- El debat sobre les causes de la independència.- Els processos d'independència: el seu desenvolupament.- Balanç de la independència americana
2. Les economies agroexportadores
Els efectes econòmics de la independència.- El model econòmic: continuïtats i ruptures.- Les variants del model.- El cicle econòmic fins a 1870.- L'era daurada de l'economia llatinoamericana (1880-1920).- Els límits del model, i la seva crisi
3. Canvis demogràfics i conflictivitat social
L'impacte demogràfic de les guerres d'independència.- La independència i els canvis en l'estructura social.- El creixement demogràfic i la seva distribució territorial. Els fenòmens migratoris.- L'aparició de noves classes i la intensificació del conflicte social
4. Els nous Estats
La difícil construcció dels nous Estats.- El problema de la delimitació de fronteres.- El fenomen del cabdillisme.- Nació i ciutadania en els nous Estats.- Els estats oligàrquics: caracterització del model.- Moviments radicals, classe obrera i crisi dels estats oligàrquics
5. Amèrica Llatina i les relacions internacionals
Amèrica Llatina i les potències europees en el segle XIX.- Els Estats Units i Amèrica Llatina
6. Un estudi de cas: Argentina
La reorganització territorial del Río de la Plata després de la independència.- Unitarisme i federalisme.- La confederació de Roses.- La colònia "informal": cuirs, *tasajo* i llana.- De la Confederación Argentina a la República Argentina.- La consolidació de l'Estat nacional. El P.A.N. i el règim de Roca.- El *boom* agroexportador: ferrocarrils, cereals i carn.- Immigració i creixement urbà.- El naixement de les oposicions al règim oligàrquic: sindicalisme i radicalisme.- La reforma Sáenz Peña i el triomf de l'U.C.R. La presidència d'Yrigoyen.- Expansió econòmica i conflicte social a l'entorn de la Gran Guerra.- Yrigoyen i el radicalisme en els anys vint.- La crisi del model polític i econòmic: la *revolució* de 1930

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- BETHELL, L. (ed.), *Historia de América Latina*, Barcelona, Crítica, 1991 (vols. 5 a 10).
- BULMER-THOMAS, V., *La historia económica de América Latina desde la independencia*, México, FCE, 1998.
- HALPERIN, T., *Historia contemporánea de América Latina*, Madrid, Alianza Editorial, 1998.
- LUCENA, M. (ed.), *Historia de Iberoamérica*, Madrid, Cátedra, 1988, vol. III.
- LYNCH, J., *Las revoluciones hispanoamericanas*, Barcelona, Ariel, 1989⁵ (edició revisada).
- MALAMUD, C., *El estado en crisis, 1920-1950*, vol. IV de *Historia contemporánea de América Latina*, Madrid, Síntesis, 2003.
- PALACIOS, G. y F. MORAGA, *La independencia y el comienzo de los regímenes representativos*, vol. I: 1810-1850 de *Historia contemporánea de América Latina*, Madrid, Síntesis, 2003.
- VÁZQUEZ, J. y M. NIÑO, *La construcción de las naciones latinoamericanas*, vol. IV de *Historia General de América Latina*, Madrid, Trotta, 2003.
- ROCK, D., *Argentina, 1516-1987. De la colonización española hasta Raúl Alfonsín*, Alianza Editorial, Madrid, 1988.
- SKIDMORE, Th. E. y P.H. SMITH, *Historia contemporánea de América Latina. América Latina en el siglo XX*, Barcelona, Crítica, 1996.

La bibliografia sobre cada un dels temes es facilitarà al llarg del curs. Les lectures obligatòries es concretaran el primer dia de classe.

AVALUACIÓ

S'hauran de fer dos breus assaigs al llarg del curs (les seves característiques i les dates de lliurament es concretaran el primer dia de classe); aquests dos treballs aportaran un 15% de la nota final cadascun. Hi haurà també un examen de la totalitat de l'assignatura (que aportarà el 70% de la nota final), en les dates fixades per la Facultat, i que constarà de dues parts : una primera amb preguntes breus de caràcter factual, i una segona on s'haurà de desenvolupar extensament una qüestió (eventualment a partir del comentari d'algun material: textos, mapes, gràfics, imatges...).

A la segona convocatòria de l'assignatura, l'avaluació es farà mitjançant un examen del conjunt de la matèria explicada a classe i de les lectures obligatòries.

